

MAGYAR TÖRTÉNELEM 1301-1490 - GYAKORLÁS

1. Kapcsold össze a következő uralkodókat és fogalmakat, eseményeket! Írd a táblázat megfelelő rovatába a fogalmakat!

Uralkodó	Az uralkodóhoz köthető fogalmak
Károly Róbert	kiskirályok, bandériumok, aranyforint, harmincadvám, urbura
Nagy Lajos	ősiség, kilenced, nápolyi hadjárat
Luxemburgi Zsigmond	1. végvárvonal, telekkatonaság, egy és ua. nemesség elve, nikápolyi csata
I. Ulászló	várnai csata
V. László	Hunyadi László kivégzése
Hunyadi Mátyás	füstpénz, fekete sereg, koronavám, 2. végvár, központosított monarchia

füstpénz, kiskirályok legyőzése, ősiség, huszitizmus, Hunyadi László kivégzése, fekete sereg, bandériumok, aranyforint, kilenced, első déli végvárvonal, harmincadvám, telekkatonaság, koronavám, nápolyi hadjáratok, második déli végvárvonal, urbura, egy és ugyanazon nemesség elve, várnai csata, nikápolyi csata, központosított monarchia

2. Tedd időrendbe a következő eseményeket!

téli hadjárat, 1443-44

rozgonyi csata, 1312

napolyi hadjáratok, 1342-48; 50-51

nikápolyi csata, 1396

várnai csata, 1444

egyetem alapítása Pécsen, 1367

második rigómezei csata, 1448

Szabács elfoglalása, 1476

Nagy Lajos törvényei, 1351

Mátyás koronázása, 1464

Vitéz János-féle összeesküvés, 1471

visegrádi királytalálkozó, 1335

Nándorfehérvár ostroma, 1456

aranyforint bevezetése, 1325

első rigómezei csata, 1389

lengyel-magyar perszonálunió, 1370-82

Hunyadi János kormányzósága, 1446-52

Jajca visszafoglalása, 1463

(1463, 1325, 1351, 1471, 1367, 1444, 1312, 1396, 1335, 1389, 1446-53, 1448, 1347-48, 1443-44, 1350, 1476, 1370, 1456, 1437, 1464)

3. Uralkodók – uralkodási évszámok (Tedd sorrendbe az uralkodókat!)

Uralkodó	Uralkodási évszám
Nagy Lajos	'
Hunyadi Mátyás	
I. Ulászló	
Károly Róbert	
V. László	
Luxemburgi Zsigmond	
Habsburg Albert	
Mária	

Uralkodási évszámok:

1310-1342, 1342-82, 1382-95, 1387-1437, 1437-39, 1440-1444, 1440-1457, 1458-1490

4. A feladat a középkori Magyarország gazdaságával kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a térképvázlat és ismeretei segítségével!

Bányák és kamarák Magyarországon a XIV. század első felében

a) Nevezze meg azt az uralkodót, akinek intézkedései ösztönözték a térképvázlaton szereplő bányák megnyitását!

b) Nevezze meg azt az ásványkincset, amelyre a leírás vonatkozik! A térképen szereplő ásványkincsek közül válasszon!

A középkorban értékesnek számító ásványkincs, amelynek magyarországi bányászata jellemzően Erdélyben folyt. Bányászata a király kizárólagos joga volt, kitermelését a kifejezetten erre a célra létrehozott kamarák székhelyein működő hivatalok felügyelték.

c) Mely árucikkek kereskedelme volt jellemző a felsoroltak közül a térképvázlaton az 1. sorszámu nyíllal jelzett útvonalon? Karikázza be a helyes válasz betűjelét!

- A) nemesfém, szarvasmarha, bor
- B) fűszerek, selyem, rabszolga
- C) fémáru, fegyver, posztó

d) Mely árucikkek kereskedelme volt jellemző a felsoroltak közül a térképvázlaton a 2. sorszámu nyíllal jelzett útvonalon? Karikázza be a helyes válasz betűjelét!

- A) gabona, viasz
- B) posztó, fegyver
- C) nemesfém, luxuscikkek

5. A feladat a XIV. századi magyar társadalomhoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével!

a) Válassza ki a felsorolásból, és rendelje az A)–D) betűjelű forrásrészletekhez az azokhoz tartalmilag leginkább illő fogalmakat! Írja a fogalmat a forrás utáni pontozott vonalra! Egy forráshoz egy fogalmat rendeljen! Három fogalom kimarad. (Elemenként 0,5 pont.)

Fogalmak: bandérium, honorbirtok, mezőváros, ősiség, szabad királyi város, vármegye, zsoldoshadsereg

A) „Szegec nyílt, nagy város és egyetlen, mintegy egy mérföldnyi hosszú utcából áll. [...] [Luxemburgi Zsigmond] Szegetet valamely püspöknek ajándékozta.” (*Brocquiere francia lovag beszámolója*)

.....
szabad királyi város

B) „Birtokaik a jog szerint és törvényesen, tisztán és egyszerűen, minden ellentmondás nélkül legközelebbi atyafiaikra, nemzetségeikre hármozoljanak.” (*Törvény*)

.....
ősiség

C) „Ősi jogszokások szabják meg, hogy [a birtokos] mennyi lovaszt állítson ki a király szolgálatára, ha hadba megy vagy háborút indít. [...] Az uralkodó felhívására rögtön, halogatás vagy késedelem nélkül mozgósítaniuk kell.” (*Matteo Villani itáliai krónikás*)

.....
bandérium

D) „[...] polgáraink [...] az ország bármely most működő és kinevezendő bírójának és igazságszolgáltatójának a joghatósága és hatalma alól teljességgel és örökre mentesek és kivételezettek legyenek.” (*Erzsébet királyné oklevele*)

.....

b) Fogalmazza meg az E) betűjelű forrás alapján egy mondatban, mely értelemben vált egységgé a korabeli magyar társadalom legnagyobb részét kitevő társadalmi csoport! Válaszában nevezze is meg ezt a társadalmi csoportot! (1 pont)

E) „És kik a mondottak beszédese tekintetében másként járnak el, az olyan ellenszegülőknél és a jelen rendeltünk megsebzőknél birtokain a terményeknek és bornak ama kilencedrészét minden lejjebb szállítás és leengedés nélkül mi magunk fogjuk saját használatunkra behajtani.” (*Törvény*)

.....

c) Nevezze meg a B) és az E) betűjelű forrásokban idézett törvényt kiadó uralkodót és a törvény kiadásának évét! (Elemenként 0,5 pont.)

Uralkodó:

Évszám: